

Dosarul nr. 1ra-1653/2022
1-21067779-01-1ra-07122022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completului de judecată în componența:

Președinte - Țurcan Anatolie
Judecători - Daguța Sergiu, Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie și Miron Aliona

judecând, fără citarea părților, recursul declarat, de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului Guțu Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2022, în cauza penală privindu-1 pe

Guțu Ion xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 07.05.2021-06.07.2021;
2. Instanța de apel: 24.08.2021-21.12.2021;
29.06.2022-21.09.2022;
3. Instanța de recurs: 24.03.2022-24.10.2023.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei sediul Central din 06 iulie 2021, Guțu Ion, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.172 alin.(3) lit. a) și a¹) Cod penal la 11 (unsprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei, în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea de la Guțu Ion, în beneficiul bugetului de stat, suma de 5 442 (cinci mii patru sute patruzeci și doi) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

1.2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Guțu Ion, în perioada cuprinsă de timp al anului 2015 și până în vara anului 2020, aflându-se la domiciliul său situat în xxxxx, știind cu certitudine că nepoatele sale xxxxx se afla în îngrijirea și ocrotirea sa și cu care locuiesc împreună, prima nu a atins vârsta de 14 ani, iar ultima se afla în ospetie în vacanță și nu a atins vârsta de 14 ani, în timp ce se afla în stare de ebrietate, acționând cu intenție și având scopul de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă, prin constrângere fizică și psihică, profitând de imposibilitatea acestora de a se apăra și de a-și exprima voința din cauza vârstei fragede, de mai multe ori, a săvârșit în privința lor acțiuni violente cu caracter sexual, exprimate prin introducerea degetelor în organele genitale, acte oral-genitale, stimularea organului sexual masculin cu mâinile minorelor și alte acțiuni similare.

În ședința de judecată, inculpatul Guțu Ion a declarat că îi sunt cunoscute probele

administrare în cadrul urmăririi penale, recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii imputate și nu dorește administrarea altor probe. În acest sens, în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală, a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale.

2. Sentința a fost atacată cu *apel* de către inculpatul Guțu Ion, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat deoarece nu a comis infracțiunea ce i se incriminează, cauza penală fiind instrumentată la comanda nurorilor sale care doresc să fie condamnat la ani grei de închisoare, pentru a-1 deposeda de gospodărie.

A menționat că, nici el și nici soția sa, nu au observat ceva suspicios în comportamentul nepoatelor minore. A invocat că, acestea au fost învățate de către mamele lor să declare anumite lucruri împotriva sa pe care el nu le-a comis.

2.1 Ulterior inculpatul Guțu Ion a declarat și *apel suplimentar* invocând că, la îndemnul avocatului Balaban Mihail a scris cererea prin care solicită examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, menționând că nu și-a dat seama că aceasta este o capcană organizată de către nurorile sale. Avocatul i-a comunicat că, dacă nu va recunoaște, pedeapsa prevede închisoare de la 10 la 20 ani sau detențiunea pe viață. Acum îi pare rău că a scris acea cerere, ascultându-și avocatul.

A pledat nevinovat deoarece nu a comis nimic din ceea ce i se incriminează. A susținut că, instanța în sentința a făcut referirea doar la concluziile rapoartelor de expertiză însă nu și la conținutul acestora, astfel fără a lua în seamă detaliile din timpul efectuării expertizelor în privința părților vătămate. A invocat că, declarațiile părților vătămate nu coincid cu declarațiile sale și ale martorului Guțu Vera.

Inclusiv și opinia separată declarată de către judecătorul Buzu Ecaterina demonstrează că dosarul este unul executat la comandă. La fel, în sentința figurează suma de 5 122 lei, pe când adunând sumele respective de 1 862 lei și 1 078, nicidecum nu se primește suma de 5 122 lei, fiind o diferență de 620 lei, or, dânsul deja a achitat suma de 5 422 lei.

La data de 09.11.2021 inculpatul Guțu Ion a depus în adresa instanței de apel cererea prin care solicită aplicarea în privința sa a prevederilor art.385 Cod de procedură penală, pentru deținerea sa în condiții inumane contrar prevederilor CEDO în Penitenciarul nr.13 Chișinău și Penitenciarul nr.17 Rezina, în motivarea căreia a invocat că pe parcursul unei perioade îndelungate a fost deținut în mai multe celule în care condițiile erau mizere, acestea fiind supraaglomerate, invocând lipsa unui sistem de ventilare și prezenta insectelor.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2022 a fost admis apelul și apelul suplimentar al inculpatului Guțu Ion, casată parțial sentința în partea reducerii pedepsei penale în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, pronunțând o nouă hotărâre în această parte prin care, în conformitate cu prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, constatând încălcarea drepturilor privind condițiilor de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței CEDO, lui Guțu Ion i-a

fost redusă pedeapsa cu închisoare, calculându-i-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, pentru perioada 05.03.2021 până la 06.07.2021, ce constituie 177 (una sută șaptezeci și șapte) zile. În rest sentința atacată a fost menținută.

3.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat faptul examinării cauzei penale în prima instanță, în ordinea procedurii simplificate, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art.364¹ Cod de procedură penală. Or, până la începerea cercetării judecătorești în baza cererii autentice și personale înaintate de către inculpat, fiind asistat de către avocat, cu asigurarea dreptului la apărare prin prezența apărătorului, a declarat personal prin înscris autentic că recunoaște vina integral, cunoaște probele acumulate la faza urmăririi penale, nu are careva obiecții asupra probelor prezentate, nu solicită prezentarea altor probe și a solicitat examinarea cauzei penale în ordinea prevăzută de art.364¹ Cod procedură penală.

Verificând îndeplinirea dispozițiilor art.364¹ alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, apreciind fapta săvârșită de acesta, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat, cercetarea judecătorească fiind efectuată cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Instanța de apel a reiterat că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Guțu Ion în baza art.172 alin.(3) lit. a) și a¹) Cod penal - acțiuni violente cu caracter sexual-satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite asupra unui membru de familie, săvârșite asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani, săvârșite asupra persoanei care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea sau în tratamentul făptuitorului.

S-a constatat că, din probele administrate în cursul urmăririi penale, rezultă că, acestea sunt suficiente pentru a constata că faptele există și constituie infracțiunea prevăzută de art.172 alin.(3) lit. a) și a¹) Cod penal, acestea au fost săvârșite de inculpat și sunt de natură să permită stabilirea pedepsei, iar personalitatea inculpatului susceptibilă de a fi supusă răspunderii penale.

În rând cu faptul că, în ședință primei instanțe, inculpatul Guțu Ion a recunoscut vina în cele imputate, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, iar în ședința instanței de apel inculpatul nu și-a recunoscut vina în cele imputate, instanța de apel a considerat că, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(3) lit. a) și lit. a¹) Cod penal, se probează, cu certitudine prin întreaga sistemă de probe analizate și apreciate de instanța de apel, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește apelul și apelul suplimentar al inculpatului, instanța de apel a constatat că, concluziile primei instanțe expuse în sentința cu privire la constatarea vinovăției și stabilirea pedepsei închisorii în locurile de detenție a inculpatului,

corespund circumstanțelor cauzei și persoanei inculpatului, iar careva temeiuri de achitare a inculpatului Guțu Ion, instanță de apel nu a stabilit.

Instanța de apel a apreciat ca fiind drept declarative alegațiile inculpatului privind nevinovăția sa în comiterea faptelor încriminate, iar dosarul penal este unul fabricat la insistența nurorilor sale pentru a-l deposeda de gospodărie, acesta având drept scop evitarea răspunderii și pedepsei penale, or în cadrul ședinței în instanță de apel inculpatul Guțu Ion a declarat că susține declarațiile oferite anterior în cadrul urmăririi penale și în instanță de fond.

În acest context, Colegiul penal a reținut că, vinovăția inculpatului Guțu Ion în comiterea infracțiunii încriminate este demonstrată cu certitudine.

La individualizarea și stabilirea pedepsei inculpatului, instanță de apel a constatat că, prima instanță a avut în vedere, dispozițiile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor excepțional de grave, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea.

Circumstanțe atenuante, conform art.76 Cod penal, la stabilirea pedepsei lui Guțu Ion Tudor, nu au fost reținute.

Drept circumstanțe agravante, potrivit art.77 Cod penal, s-a stabilit -comiterea infracțiunii de către inculpatul Guțu Ion, în stare de ebrietate.

Ținând cont de cele descrise, de personalitatea inculpatului, instanță de apel a reținut că, vinovatului justificat i s-a stabilit pedeapsa de 11 (unsprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, pedeapsa stabilită fiind în limitele sancțiunii articolului încriminat, redusă cu o treime în temeiul art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Cu referire la solicitarea inculpatului privind reducerea termenului de pedeapsă, în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de apel a concluzionat că această cerință este fondată și urmează a fi admisă.

Studiind raportul prezentat de către administrația Penitenciarul nr.17 Rezina instanța de apel a stabilit că, informația cu privire la suprafața celulelor în care a fost deținut Guțu Ion se referă la o suprafață totală calculată, fără excluderea mobilierului sau anexelor sanitare.

Astfel, prin prezentarea de către administrația penitenciarului a datelor privind suprafața celulelor în care Guțu Ion a fost deținut, s-a aflat sub minimul acceptabil.

Prin urmare, potrivit procesului verbal de reținere, Guțu Ion a fost reținut de către organele de drept la 10 ianuarie 2021 (f.d.138 vol. 1), și la data de 11.01.2021 plasat în Penitenciarul 13 Chișinău, unde s-a aflat până la 05.03.2021, apoi a fost transferat în Penitenciarul nr.17 Rezina, unde s-a aflat până la pronunțarea sentinței pe caz la 06 iulie 2021 (f.d.59 vol. 2).

Instanța de apel a considerat că, dificultățile cu care s-a confruntat deținutul pe parcursul detenției în perioada 11.01.2021 - 06.07.2021, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în Penitenciarele nr.13 Chișinău și nr.17 Rezina și potrivit art.385 alin.(5) Cod de procedură penală,

reducerea pedepsei lui Guțu Ion cu 177 (una sută șaptezeci și șapte) zile.

Totodată, instanță de apel a reținut că, prima instanță justificat a concluzionat că în speță pentru efectuarea expertizelor judiciare, s-au suportat cheltuieli în sumă totală de 5 442 lei din care 320,00 lei pentru raportul de expertiză judiciară (medico-legală) Nr.202128P0019 din 11.01.2021 (f.d.69-70); 1 078,00 lei pentru raportul de expertiză judiciară (psihiatrică) Nr.202137A0017 din 23 martie 2021 (f.d.78- 80); 1 862,00 lei pentru raportul de expertiză judiciară (psihiatrică) Nr.202137A0025 din 09 aprilie 2021 (f.d.86-89) și 1 862,00 lei pentru raportul de expertiză judiciară (psihiatrică) Nr.202137A0024 din 09 aprilie 2021 (f.d.100-103), astfel că, în mod justificat a fost dispusă încasarea acestora sume de la Guțu Ion, în beneficiul bugetului de stat.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului Guțu Ion care, indicând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare în instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

4.1. În motivarea recursului apărarea indică:

- instanță de apel a reținut toate argumentele invocate de către partea acuzării, fără a lua în considerație argumentele inculpatului și apărării, fără a da apreciere probelor invocate în apelurile depuse, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și apelul suplimentar inclusiv nu s-a pronunțat asupra solicitării privind remiterea cauzei penale la rejudecare în instanța de fond pentru ca inculpatul să fie judecat în procedură generală, nu s-a expus asupra argumentului inculpatului privind divergențele între probele din dosar, inclusiv rapoartele de expertiză și nu a verificat îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art.364¹ alin.(1), (4) Cod de procedură penală reținând o situație de fapt eronată;

- instanța de apel nu a analizat punctual criticile invocate de apelant, ci s-a limitat doar la expunerea unor fraze generale preluate din rechizitoriu și sentința, privind vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate, apreciind ca fiind drept declarative alegațiile inculpatului, având drept scop evitarea răspunderii și pedepsei penale. Or, inculpatul prin apeluri a declarat că a fost condamnat pentru fapte pe care nu le-a săvârșit, nu este de acord cu examinarea cauzei penale în procedură simplificată, iar cererea de examinare a cauzei penale în baza art.364¹ Cod de procedură penală nu a fost de fapt voința sa;

- în ședința instanței de apel acesta a declarat că, pledează nevinovat, invocând că, nu a comis faptele incriminate, iar dosarul penal este unul fabricat la insistența nurilor sale pentru a-l deposeda de gospodărie, în instanța de fond a semnat cererea prin care și-a recunoscut vina, dar nu a înțeles ce semnează, așa i-a zis avocatul, la fel, a recunoscut vinovăția deoarece s-a speriat să nu fie închis. La procuratură vina nu a recunoscut-o. Nu-și amintește declarațiile făcute în calitate de bănuit, etc;

- din cererea scrisă de inculpat (f.d.50) nu se deduce că acesta ar fi înțeles sensul examinării cauzei penale într-o astfel de procedură, consecințele examinării, adică prevederile legale prevăzute de art.364¹ Cod de procedură penală. La fel, în cererea dată nu este indicat că acesta recunoaște probele administrate la urmărirea penală, că nu are

obiecții asupra lor, că nu are probe noi de administrat. Nu este invocat ce fapte recunoaște inculpatul. Prin urmare, cererea dată nu cuprinde cerințele prevăzute la art.364¹ Cod de procedură penală, de aceea aceasta, în viziunea apărării, este una invalidă/nulă. În cadrul urmăririi penale inculpatul nu s-a declarat vinovat și nu a făcut declarații (f.d.221);

- instanța de apel nu a aplicat corect formula de calcul la reducerea pedepsei inculpatului pentru deținerea în Penitenciarul nr.13 și în Penitenciarul nr.17, în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Or, potrivit prevederilor art. 385 alin. (5) Codul de procedură penală, se prevede că în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod procedură penală, procurorul, a depus referință pledând pentru inadmisibilitatea acestuia invocând că, alegațiile recurentului sunt contrare circumstanțelor de drept și de fapt ale cauzei și, și nu pot fi apreciate decât unele inadmisibile.

Cât privește referirea la prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, potrivit părții descriptive a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2022, s-a stabilit că, inculpatul Guțu Ion a fost deținut în Penitenciarele nr.13 și nr.17 în calitate de prevenit în perioada 11.01.2021-05.03.2021 și respectiv 05.03.2021-06.07.2021, ceia ce constituie 177 zile.

Potrivit dispozitivului aceleiași deciziei, s-a constatat că, inculpatul Guțu Ion a fost deținut în calitate de prevenit fără respectarea prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței CEDO. Respectiv, în conformitate cu prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, lui Guțu Ion i s-a redus pedeapsa cu închisoare, calculându-i-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, pentru perioada 05.03.2021 până la 06.07.2021, ce constituie 177 zile.

Astfel, dacă să facem un simplu calcul matematic, atunci perioada 05.03.2021 până la 06.07.2021 ar constitui 124 de zile și nu 177 precum s-a constatat prin dispozitivul deciziei instanței de apel. Aceiași instanță reținând că, în conformitate cu prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, lui Guțu Ion i s-a redus pedeapsa cu închisoare, calculându-i-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, ce constituie 177 zile.

Deci, calculele făcute nu corespund circumstanțelor de fapt, iar aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, s-a efectuat formal și alogic, fără a se calcula și constata, care anume este perioada de deținere în calitate de prevenit a lui Guțu Ion, or, s-a luat în calcul (11.01.2021-05.03.2021 și respectiv 05.03.2021-06.07.2021, ceia ce constituie 177 zile), indicată în descriptivul deciziei enunțate, sau (05.03.2021 până la 06.07.2021), cea ce constituie 124, dispusă în dispozitivul soluției adoptate de către instanța de apel, cu indicarea greșită a numărului de 177 zile.

Mai mult, deși în decizia contestată se invocă reducerea pedepsei cu închisoare, calculându-i-se lui Guțu Ion două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, nu este clar, care metodă de calcul a fost aplicată în acest caz în privința ultimului, indicându-se perioada de 05.03.2021 până la 06.07.2021, ce de fapt constituie 124 zile, însă s-a indicat 177 zile, iar contrar prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, lui Guțu Ion i s-a redus pedeapsa cu 177 zile, adică pentru perioadă neclară și cu calcule neprevăzute de lege.

Așa dar, recursul ordinar declarat de către avocatul Gorencu Cornelia în interesele inculpatului Guțu Ion, urmează a fi admis, în partea aplicării eronate și neuniforme a prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, completul de judecată consideră că acesta urmează a fi admis cu casarea parțială a hotărârii contestate, în partea aplicării art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală, din următoarele considerente.

În speță, recurentul s-a conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală (redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023) și au declarat recursul în termen.

Conform prevederilor Legii nr.246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art.XI alin.(3) - recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Reieșind din sumarul recursului declarat de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului, se constată că, că autorul acestuia semnalează temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care prevăd că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

La acest capitol, instanța de recurs menționează că, hotărârile pronunțate de către instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Din conținutul recursului rezultă că, apărarea critică hotărârea instanței de apel în

partea examinării cauzei în procedură simplificată menționând că nu au fost îndeplinite cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1), (4) Cod de procedură penală și în partea aplicării incorecte a prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală invocând incorectă formula de calcul.

6.1 Analizând textul deciziei instanței de apel, în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, referitor la examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, în viziunea completului de judecată, asemenea erori nu se confirmă la examinarea recursului declarat, iar hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată și careva erori grave de fapt care ar fi afectat soluția instanței, nu s-au stabilit.

Reieșind din motivele recursului, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, respinge alegațiile recurentului precum că, „*instanța de apel nu a verificat îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art.364¹ alin.(1), (4) Cod de procedură penală reținând o situație de fapt eronată*”. Or, verificând îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art.364¹ alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, apreciind fapta săvârșită de acesta, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat, cercetarea judecătorească fiind efectuată cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Mai mult, completul de judecată menționează că, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 06.06.2021, inculpatul a acceptat participarea în ședința de judecată a avocatului Balaban Mihail care în aceeași ședință a înaintat o cerere, prin care a solicitat admiterea cererii inculpatului, scrisă și semnată de către acesta, prin care a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată conform art.364¹ Cod de procedură penală (f.d.50 Vol. II) indicând că, recunoaște în totalitate vina în săvârșirea faptei prevăzute de art.172 alin.(3) lit. a) și a¹) Cod penal, conform rechizitoriului, iar ulterior, la întrebarea instanței (f.d.56 Vol. II), inculpatul a susținut declarația în totalitate, a recunoscut vina integral și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată.

Respectiv, argumentele apărării invocate în recurs, precum că *cererea de examinare a cauzei în procedură simplificată depusă de Guțu Ion nu a fost voința sa*, nu se confirmă, fiind apreciate ca declarative.

De asemenea, nu pot fi acceptate alegațiile precum că, *instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului inculpatului privind divergențele între probele din dosar, inclusiv rapoartele de expertiză*, or, în recursul declarat nu se conține o careva concretizare – care sunt divergențele între rapoartele de expertiză. În plus, critica apărării urma a fi expusă la faza urmăririi penale, prin contestarea rezultatelor în termenul și modul prevăzut de lege, nerespectarea căreia, în sensul art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, implică pierderea acestui drept, lipsind temeiuri obiective de recunoaștere în sensul art.251 Cod de procedură penală, a nulității actului procesual.

Totodată, în urma analizei probelor administrate la dosar și expuse în pct. 7 a decizii contestate, instanța de apel, corect a ajuns la concluzia de a respinge apelul

declarat de către inculpat și a menține în vigoare sentința de condamnare lui Guțu Ion, soluție reținută în urma analizei conținutului mijloacelor de probă care au fost raportate la situația de fapt stabilită de prima instanță.

La fel, instanța de recurs reține poziția instanței de apel, prin care corect a apreciat ca fiind declarative alegațiile inculpatului *privind nevinovăția sa în comiterea faptelor incriminate, iar dosarul penal este unul fabricat la insistența nurilor sale pentru a-l deposeda de gospodărie*, acesta având drept scop evitarea răspunderii și pedepsei penale, or în cadrul ședinței în instanța de apel inculpatul Guțu Ion a declarat că susține declarațiile oferite anterior în cadrul urmăririi penale și în instanța de fond.

Mai mult, instanța de recurs ține să menționeze că, fiind audiat în calitate de bănuit și învinuit (f.d.141, 148-149 vol. II) Guțu Ion, fiind asista de avocatul Stegărescu Nelea, la fel, a recunoscut faptele care i se încriminează, astfel nu poate fi reținut argumentul apărării precum că, inculpatul a fost condamnat pentru fapte care nu le-a săvârșit.

Reieșind din cele expuse, completul de judecată reține că, instanțele de fond corect au calificat acțiunile inculpatului Guțu Ion în baza art.172 alin.(3) lit. a) și a¹) Cod penal, iar din ansamblu de probe administrate, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunii imputate.

În plus, se reține că motivele invocate în recurs, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.8. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate în coraport cu motivele invocate de recurent, completul de judecată atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra argumentelor invocate în apel, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

6.2 În ce privește dezacordul apărării în partea aplicării incorecte a prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală completul de judecată consideră că, în această parte recursul urmează a fi admis cu casarea parțială a hotărârii contestate, în această parte din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art.435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Potrivit art.414 Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Completul de judecată constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Cu referire la aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, completul de judecată reține că, reieșind din sumarul recursului declarat de apărare, aceștia invocă și faptul că, instanța de apel nu a aplicat corect formula de calcul a art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, se constată că, la examinarea apelului în partea aplicării art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța nu a respectat întru totul prevederile art.art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct. 8) Cod

de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în acest sens.

Prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, stipulează că, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Instanța de apel a admis apelul și apelul suplimentar al inculpatului Guțu Ion, casată parțial sentința în partea reducerii pedepsei penale în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, pronunțând o nouă hotărâre în această parte prin care, în conformitate cu prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, constatând încălcarea drepturilor privind condițiilor de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței CEDO, lui Guțu Ion i-a fost redusă pedeapsa cu închisoare, calculându-i-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, pentru perioada 05.03.2021 până la 06.07.2021, ce constituie 177 (una sută șapte zeci și șapte) zile. În rest sentința atacată a fost menținută

Instanța de recurs atestă că, potrivit părții descriptive a deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2022, s-a stabilit că, inculpatul Guțu Ion a fost deținut în Penitenciarele nr.13 și nr. 17 în calitate de prevenit în perioada 11.01.2021-05.03.2021 și respectiv 05.03.2021-06.07.2021, ceea ce constituie 177 zile.

Totodată, instanța de apel, potrivit dispozitivului aceleiași deciziei, a constatat că, lui Guțu Ion în conformitate cu prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală i s-a redus pedeapsa cu închisoare, calculându-i-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, pentru perioada 05.03.2021 până la 06.07.2021, ce constituie 177 zile.

Prin urmare, la aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, nu este clar care perioadă de deținere în calitate de prevenit a lui Guțu Ion s-a luat în calcul (11.01.2021-05.03.2021 și respectiv 05.03.2021-06.07.2021, ceea ce constituie 177 zile) sau (05.03.2021 până la 06.07.2021), ceea ce constituie 124.

Generalizând cele expuse supra, în speța discutată, și-a găsit confirmare temeiul invocat și prevăzut în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, „*decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, fiindcă instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia - să înlăture erorile menționate, în partea aplicării art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, să tina seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțelor

cauzei, să emită o soluție clară și motivată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Admite recursul declarat de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2022, în partea aplicării prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în cauza penală în privința lui ***Guțu Ion xxxxx*** și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac, în partea dispunerii rejudecării cauzei, în rest este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Miron Aliona